

Kendelse

afsagt den 28. februar 2017

Sag nr. 17-70-01074

[Klager]

mod

BT

[Klager] har klaget til Pressenævnet over artiklen "[Person A] brudt grædende sammen: Bliver hængt ud som racist og homofob" bragt på bt.dk den 13. januar 2017 og over artiklen "[Person A] gik til modangreb og sejrede i retten: Spørgsmål som 'har du låst døren' fyldte for meget" bragt på bt.dk den 31. januar 2017, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] er omtalt som "den danske turist" og har klaget over en ukorrekt gengivelse af indholdet i et tysk medie og over BTs manglende forelæggelse.

1 Sagsfremstilling

BT bragte den 13. januar 2017 kl. 16.16 artiklen "[Person A] brudt grædende sammen: Bliver hængt ud som racist og homofob". Artiklen blev rettet og opdateret den 17. januar 2017. Af den opdaterede artikel fremgår det:

"Rettelse, artikel opdateret 17/1 2017: I en tidligere udgave af denne artikel skrev BT ved en fejl, at den danske turist havde oplyst til det tyske medie, at »[Person A] ikke har typiske, homoseksuelle holdninger«. Den oplysning findes ingen steder og er derfor af samme grund ikke korrekt. Den pågældende turist hedder [Klager], og BT har givet ham mulighed for at lade sig citere for, hvad han har oplyst det tyske medie. BT beklager fejlen nok engang.

I 2008 medvirkede [Person A] i en hyldestvideo til homoseksuelle i Tyskland, der blev udstillet som et mindesmærke i Berlin. Den video er nu blevet fjernet på opfordring fra et tysk homo-medie, der udpeger [Person A] som racist og homohader.

Det tyske 'queer'-medie Siegessäule blev mandag kontaktet af en dansk turist, der gjorde dem opmærksom på, at [Person A] var den ene af to personer, der optræder i den pågældende video, hvor to mænd kysser. Videoen er en hyldest til ho-

moseksuelle ofre under Holocaust, og videoen er således udstillet overfor et Holocaust-mindesmærke i Berlin.

[Følgende afsnit blev fjernet af redaktionen den 17. januar 2017, Pressenævnet]

Turisten gjorde samtidig mediet opmærksom på, at [Person A] ikke har typiske, homoseksuelle holdninger, og tidligere har udtalt sig kritisk om netop homoseksuelle.

[Følgende to afsnit blev tilføjet af redaktionen den 17. januar 2017, Pressenævnet]

”Den danske turist hedder [Klager], og han fortæller her, BT hvad han fortalte det tyske medie, og hvorfor han gjorde det:

»Jeg fortalte, hvad [Person A] har sagt. Jeg gav dem hans udtalelser. Han har sagt, at homoseksualitet er naturstridigt, og at han ikke bryder sig om homoseksuelle. Det sendte jeg dem beviser for,« siger [Klager] til BT.”

Mediet har gravet sig frem til [Person A's] politiske overbevisning, og fundet ud af, at han har åbent et venskab med Pia Kjærsgaard og tidligere har støttet Dansk Folkeparti. Det har fået det tyske medie til at udpege ham som både racist og homohader.

Mediet har derfor anbefalet den tyske LGBT-forening (for bøsse, lesbiske, biseksuelle og transkønnede, red.), at man burde fjerne videoen på grund af [Person A]. I følge Siegestsäule er videoen nu blevet fjernet.”

Den 14. januar 2017 kl. 22.46 bragte et andet medie TV 2 News i en nyhedsudsendelse et debatindslag med [Person A] og [Klager] i studiet. Af indslaget fremgår blandt andet:

”[...]

[Person A]: [...] Jeg har faktisk en artikel her fra BT, hvor, at ”turisten”, som nu er [Klager] bliver citeret, og der står der ”turisten gjorde samtidig mediet opmærksom på, at [Person A] ikke har typiske homoseksuelle holdninger og tidligere har udtalt sig kritisk om netop homoseksualitet.”

[...]”

BT bragte den 31. januar 2017 kl. 16.35 artiklen ”*[Person A] gik til modangreb og sejrede i retten: Spørgsmål som 'har du låst døren' fyldte for meget*”. Af den oprindelige artikel fremgik følgende ordlyd:

”[...]

Senest har den excentriske modemand været aktiv i *debatten om fjernelsen af et mindesmærke for faldne homoseksuelle i Tyskland under Holocaust* [Den kursiverede tekst var et link indsat med rød skriftfarve til artiklen af. 13. januar 2017, Pressenævnet]. Mindesmærket fra 2008 var en hyldestvideo af to kysende mænd, hvoraf den ene var [Person A], men videoen blev fjernet på opfordring fra et tysk homo-medie, der udpegede [Person A] som racist og homohader, blandt andet på baggrund af hans venskab med Pia Kjærsgaard og tidligere tilknytning til Dansk Folkeparti.

Men også her gik [Person A] til tasterne og tilkendegav, at han ikke ville finde sig i at blive skudt disse holdninger i skoene.

'Hvis man vil hetze mig, kalde mig homofob og slette/censurere mig, FORDI jeg, citat: "Ikke har typiske homoseksuelle holdninger" ja så værsgo! Og at jeg skulle være racist fordi jeg er personlig ven med Pia Kjærsgaard - se DET er en farlig tanke!' skrev han i opslaget til videoen, som du kan se herunder: [...]"

Artiklen er efterfølgende ca. kl. 18.30 blevet ændret, således at ovenstående uddrag er erstattet med følgende:

"[...]

Senest har den excentriske modemand været aktiv i debatten om udskiftningen af en video i et mindesmærke for forfulgte og dræbte homoseksuelle i Tyskland under Holocaust -. Mindesmærket fra 2008 viste to kyssende mænd, hvoraf den ene var [Person A], men videoen blev fjernet af kunstnerparret, der reagerede på de oplysninger, de havde fået om [Person A], der udtalte sig homofobisk.

Men også her gik [Person A] til tasterne og tilkendegav, at han ikke ville finde sig i at blive skudt disse holdninger i skoene. [Person A] har derfor en klar opfordring til andre offentligt kendte personer, som oplever den her slags trusler og injurier på nettet.

[...]"

Yderligere oplysninger

Af den tyske artikel *"Film im Homo-Denkmal zeigt dänischen Nationalisten"* af 9. januar 2017, som BT henviser til fremgår bl.a. følgende:

"Zufällig enthüllt: Das Video im Homo-Denkmal, in dem sich zwei Männer küssen, zeigt einen dänischen Nationalisten, der sich mehrfach in der Öffentlichkeit rassistisch, sexistisch und homophob geäußert haben soll.

Das Denkmal für die im Nationalsozialismus verfolgten Homosexuellen in Tiergarten: der innerhalb des Denkmals laufende Film zeigt zwei sich küssende Männer und wurde 2008 produziert. Einer von ihnen ist [Person A] (links), der inzwischen durch rassistische und sexistische Äußerungen auffällig geworden sein soll.

09.01.17 – In der vergangene Woche erreichte uns folgender Hinweis eines dänischen Touristen, der kurz zuvor das Denkmal für die im Nationalsozialismus verfolgten Homosexuellen in Berlin besucht hatte: Bei einem der küssenden Männer, die seit 2008 in einem Video im Monument gezeigt werden, handelt es sich wohl um den schwulen dänischen Designer [Person A], der in Dänemark als Medienpersönlichkeit bereits mehrfach durch rassistische, sexistische und homophobe Äußerungen auffällig wurde. Unter anderem engagiert er sich auch für die rechtspopulistische Partei „Dansk Folkeparti“, die mit homophoben Aussagen Stimmung gegen Homosexuelle macht. Als er dafür kritisiert wurde, äußerte er sich in einem 2015 ve-

röffentlichten Video wie folgt: „Ich mag auch keine Homosexuellen. Ich mag es nicht, wenn sie sagen: ‚Schaut mich an, ich bin homosexuell, ihr müsst mich respektieren.‘“ [Person A] war bereits 2013 wegen homophober Äußerungen als Gastgeber der Aftershow des Copenhagen Pride gefeuert worden. Die Verantwortlichen der Pride-Veranstaltung schrieben in einer Stellungnahme zu den im Video gemachten Äußerungen: „Wir sind der Meinung, dass alle Menschen von Grund auf Respekt verdienen und respektiert werden sollten als die, die sie sind.“ * [...]

Dieser Absatz wurde am 11.01., um 17:30, geändert. In der ursprünglichen Fassung des Textes stand, dass [Person A] wegen seiner Äußerungen in dem angesprochenen Video als Host der Aftershow des Copenhagen Pride gefeuert wurde. Dies ist nicht zutreffend: Diese Aufgabe wurde [Person A] schon zu einem früheren Zeitpunkt wegen ähnlicher Aussagen entzogen.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klagers] synspunkter

Korrekt information og forelæggelse

[Klager] har anført, at BT har tilsidesat god presseskik ved ikke kontrollere citatet fra det tyske medie og forelægge ham oplysningen.

Artiklen af 13. januar 2017

[Klager] har anført, at han ikke før offentliggørelsen var blevet foreholdt BTs citat:

"turisten gjorde samtidig mediet opmærksom på, at [Person A] ikke har typisk homoseksuelle holdninger og tidligere har udtalt sig kritisk om netop homoseksualitet".

Først i forbindelse med et interview på TV 2 News blev [Klager] foreholdt BTs citat. I debatten på TV 2 News blev han i situationen overrasket over, at han var citeret for at have en homofobisk holdning, da han bekæmper homofobi.

[Klager] har oplyst, at han er forkvinde i foreningen Selskab for Ligestilling, som er en køns-politisk forening, der blandt andet kæmper imod diskrimination på baggrund af køn, seksualitet og race. Derfor er det ødelæggende for hans virke, at et så homofobisk citat bliver forbundet med ham. Han mener netop, at man ikke kan knytte en seksualitet og holdninger sammen. [Klager] har ikke udtalt som citeret af BT.

BT henviser i deres artikel til det tyske medie Siegessäule, som var først til at bringe historien, men heri er der intet citat, der bare tilnærmelsesvis kan oversættes til det citat, han senere blev beskyldt for at have sagt i BTs artikel. Citatet må være opfundet på BTs redaktion. I den forbindelse har [Klager] henvist til den tyske artikel "Film im Homo-Denkmal zeigt dänischen Nationalisten" af 9. januar 2017.

[Klager] har afslutningsvist anført, at BTs rettelse er utilstrækkelig, dels fordi det ikke fremgår af rettelsen, at det ukorrekte citat er opfundet af BT, og dels fordi rettelsen kun er bragt i den oprindelige artikel, hvilket betyder, at ikke alle læsere ser den. [Klager] anklages således fortsat for det ukorrekte citat på de sociale medier.

Artiklen af 31. januar 2017

[Klager] har klaget over, at BT i artiklen på ny spreder det forkerte citat ved at citere [Person A] for følgende:

"Hvis man vil hetze mig, kalde mig homofob og slette/censurere mig, FORDI jeg, citat: "Ikke har typiske homoseksuelle holdninger" ja så værsgo! [...]"

Til støtte for, at BT ikke har sat sig ind i sagen, har [Klager] henvist til, at artiklen af 31. januar 2017 indeholdt faktuelle fejl, idet det ikke er korrekt, 1) at mindesmærket er blevet fjernet, 2) at det blev fjernet på grund af [Person A's] relation til Pia Kjærsgaard, samt 3) at det var det tyske blad, der besluttede, at mindesmærket skulle fjernes. Derudover har BT indsat et link i artiklen til den påklagede artikel af 13. januar 2017.

BT fjernede først det forkerte citat to timer efter artiklens offentliggørelse den 31. januar 2017 uden at bringe en rettelse herom øverst i artiklen. Dertil fremgår det fortsat af artiklen, at [Person A] har været udsat for injurier i den pågældende sag.

[Klager] har afslutningsvist anført, at sagen især er problematisk, fordi han bliver hængt ud og modtager hadefulde kommentarer på Facebook for noget, han aldrig har sagt og som strider imod hans egne idealer. Han har som dokumentation herfor vedlagt kopier af skærmpoint fra Facebook. Dertil har [Person A] truet ham med sagsanlæg.

2.2 BTs synspunkter

Korrekt information og forelæggelse

Artiklen af 13. januar 2017

BT har anført, at BT har begået en fejl i oversættelsen af den tyske artikel "*Film im Homo-Denkmal zeigt dänischen Nationalisten*", hvilket BT har beklaget og rettet i artiklen. Der er således ikke tale om, at BT bevidst har opfundet et citat til lejligheden.

Den 16. januar 2017 kontaktede [Klager] BT og gjorde opmærksom på, at det pågældende citat fra det tyske medie Siegessäule er forkert. Det er BTs opfattelse, at BT hurtigt imødekom [Klagers] ønske om en rettelse. BT var i kontakt med klager for at formulere og sidenhen ændre formuleringen af rettelsen, så han var tilfreds. Det var BTs opfattelse, at BT nåede til enighed med klager om en rettelse i citatet, hvilket bekræftedes på sms. BT har henvist til en SMS-korrespondance fra den 16. januar 2017 kl. 11.42, hvoraf følgende fremgår:

[Klager]: Hej Christian, undskyld forstyrrelsen igen. Jeg vil gerne citeres for dette: ”Jeg oplyste til mediet, at [Person A] blandt andet har udtalt, at homoseksualitet er naturstridig.”

BTs journalist: Det får jeg lige fikset om lidt. Den er fin med mig.

[Klager]: Super.

Den 17. januar 2017 bad klager om en tydelig rettelse i toppen af artiklen. Dette efterkom BT med det samme. Igen var det journalistens opfattelse, at rettelserne mødte klagers krav, men klager vendte senere tilbage endnu engang. Denne gang med ønsket om en ny artikel, hvor BT påtog sig ansvaret.

En anden journalist påtog sig ansvaret for at ringe til klager og interviewe ham. De blev - efter journalistens opfattelse - enige om, at klager gerne ville nøjes med at komme til genmæle i den oprindelige artikel, og at rettelserne i toppen skulle omformuleres, da rettelserne ikke havde hjulpet.

Flere gennemlæsninger senere var klager endnu ikke tilfreds med rettelserne, og ønskede nu, at BT i rettelserne skrev 'BT har opdigtet citatet'. BT afviste at bruge formuleringen 'opdigte' og begrundede det med, at ordet 'opdigte' gav indtryk af en bevidst handling fra journalistens side. Det accepterede klager, og BT ændrede derefter i rettelserne i et sådan omfang, at den mødte klagers krav.

BT har ikke kommenteret [Klagers] klage over manglende forelæggelse.

Artiklen af 31. januar 2017

BT har anført, at [Klager] kontaktede BT den 31. januar kl. 18.17. BT imødekom alle de rettelser, [Klager] havde. De var af faktisk karakter, og [Klager] ønskede også [Person A's] citat fra [Person A's] egen Facebook-profil slettet, da han mente, at den [Person A's] udtalelse er blevet til på en forkert baggrund. BT imødekom også ønsket om at slette citatet. BT tilføjede ikke en rettelse øverst i artiklen, da rettelserne ikke ændrede noget for artiklens præmis. Udover citatet var det ét afsnit, som [Klager] havde faktuelle rettelser til.

I punktform er følgende rettet:

- [Klager] ønskede en præcisering af, at det ikke er mindesmærket, der er fjernet, men videoen i mindesmærket.
- [Klager] ønskede præciseret, at det ikke blot var 'faldne' homoseksuelle, men 'forfulgte og dræbte' homoseksuelle.
- [Klager] ønskede præciseret, at det ikke var en hyldestvideo
- [Klager] ønskede præciseret, at det var kunstnerparret, der traf beslutningen om at fjerne videoen
- [Klager] ønskede præciseret, at kunstnerparret ikke reagerede på opfordring fra et tysk medie, men blot på de oplysninger, de var kommet i besiddelse af

BT oplevede, at parterne i god ro og orden nåede til enighed om de faktuelle rettelser. Rettelserne blev foretaget i det øjeblik, BT havde talt med [Klager] i telefonen, altså omkring kl. 18.30.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jesper Rothe, Turid Fennefoss Nielsen, Ulrik Holmstrup og Marlene Borst Hansen.

Korrekt information og forelæggelse

[Klager] har klaget over, at BT ikke forelagde ham den skadelige oplysning om, hvad han skulle have udtalt til et tysk medie, og derved bragte forkert information i artiklen af 13. januar 2017. Han har yderligere klaget over, at det fejlagtige citat på ny blev bragt i artiklen af 31. januar 2017, på trods af, at BT var bekendt med og havde rettet fejlen den 17. januar 2017. Endelig har han klaget over, at BT har indsat et link til artiklen af 13. januar 2017 i artiklen af 31. januar 2017.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesferringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte rimelig tid til at svare jf. punkterne A.1 og A.3.

Artiklen af 13. januar 2017

Af artiklen »[Person A] brudt grædende sammen: Bliver hængt ud som racist og homofob» fremgik i perioden fra den 13.-17. januar 2017 følgende citat:

”Turisten gjorde samtidig mediet opmærksom på, at [Person A] ikke har typiske homoseksuelle holdninger og tidligere har udtalt sig kritisk om netop homoseksualitet.”

Citatet er efterfølgende fjernet af BT efter anmodning fra [Klager]. Den 17. januar 2017 indsatte BT følgende rettelse øverst i artiklen af 13. januar 2017:

”Rettelse, artikel opdateret 17/1 2017: I en tidligere udgave af denne artikel skrev BT ved en fejl, at den danske turist havde oplyst til det tyske medie, at »[Person A] ikke har typiske, homoseksuelle holdninger«. Den oplysning findes ingen steder og er derfor af samme grund ikke korrekt. Den pågældende turist hedder [Klager], og BT har givet ham mulighed for at lade sig citere for, hvad han har oplyst det tyske medie. BT beklager fejlen nok engang.”

På baggrund af parternes oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at udtalelsen "[Person A] ikke har typiske, homoseksuelle holdninger", som BT citerede [Klager] for i artiklen af 13. januar 2017, var uden dækning i den tyske artikel, som BT angav som kilde. Ifølge BT havde avisen oversat den tyske artikel forkert.

Da den forkerte gengivelse af den tyske artikel kan være skadelig for [Klager], burde BT have kontrolleret oplysningen inden offentliggørelsen. Pressenævnet udtaler kritik af BT for ikke at have kontrolleret gengivelsen tilstrækkeligt inden offentliggørelsen, hvorved fejlen kunne være undgået.

I forhold til BTs rettelse har [Klager] klaget over, at bt.dk ikke udsendte en selvstændig artikel om rettelsen. BT har derimod henvist til, at der forelå en aftale mellem klager og BT om, at rettelsen skulle foretages i den foreliggende form.

Den fremlagte SMS-korrespondance om rettelsen mellem BT og klager fandt sted 16. januar 2017, forud for den faktiske rettelse, og indeholder ikke nogen nærmere instruktioner for, hvordan rettelsen skulle foretages af BT. Nævnet finder det herefter ikke dokumenteret, at der skulle foreligge en aftale om rettelsens form. Det forhold vurderes derfor efter de vejledende regler for god presseskik. Det følger af de vejledende regler, at berigtigelsen skal foretages i en sådan form, at læserne får klar mulighed for at blive opmærksom på berigtigelsen, jf. punkt A.7.

Pressenævnet finder, at medier som udgangspunkt bør udsende en særskilt nyhed om en rettelse, så læsere af en artikel med fejl har mulighed for at blive opmærksom på en rettelse. Oprindelige læsere af en artikel kan ikke forventes på ny at klikke ind på en artikel og på den måde blive gjort bekendt med en rettelse i en artikel, de allerede tidligere har læst.

I den konkrete sag, hvor BTs fejlцитат dels må anses for at være af mindre krænkende karakter for [Klager], og BT dels indarbejdede en rettelse i artiklen, finder nævnet imidlertid ikke tilstrækkeligt grundlag for at kritisere BT for ikke at bringe en selvstændig artikel om fejlen. Nævnet pålægger derfor heller ikke offentliggørelse af dette forhold efter medieansvarslovens § 49.

Artiklen af 31. januar 2017

Af den oprindelige udgave af artiklen "[Person A] gik til modangreb og sejrede i retten: Spørgsmål som 'har du låst døren' fyldte for meget" fremgik følgende citat fra [Person A] (kl. 16.35):

"Hvis man vil hetze mig, kalde mig homofob og slette/censurere mig, FORDI jeg, citat: "Ikke har typiske homoseksuelle holdninger" ja så værsgo!"

Artiklen af 31. januar 2017 blev opdateret og ændret cirka to timer efter offentliggørelsen, således, at det påklagede citat fra [Person A] ikke længere indgår i teksten.

I forhold til [Person A's] citat i artiklen af 31. januar 2017 lægger nævnet til grund, at citatet var en korrekt gengivelse af [Person A's] udtalelse.

I citatet henviste [Person A] til det citat, som BT fejlagtigt havde omtalt som en udtalelse fra [Klager] den 13. januar 2017 ved ordene ”*Ikke har typiske homoseksuelle holdninger*”. Da [Person A's] udtalelse må anses som en henvisning til den generelle medieomtale, der efterfølgende var opstået om [Person A's] holdninger, finder Pressenævnet ikke grundlag for at udtale kritik af BT for ikke i artiklen af 31. januar 2017 at gøre opmærksom på, at [Klager] ikke havde udtalt det pågældende citat. Nævnet har lagt vægt på, at udsagnet klart fremstår som et citat af [Person A's] udtalelse, og at [Klager] ikke er omtalt ved navn i denne artikel, men at BT linker til artiklen 13. januar 2017, hvor citatet på dette tidspunkt var dementeret øverst i artiklen.

Pressenævnet udtaler – ud over ovennævnte manglende kontrol af artiklen 13. januar 2017 – ikke kritik af BT.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

København, den 3. marts 2017

Sanne Godthaab Olesen